

Naturstyrelsen Blåvandshuk
Att. Søren Rask Jessen

Østjylland
J.nr. 2022 - 62660
Ref. ANXCH
Den 25. april 2023

Sendt til srj@nst.dk

Dispensation til etablering af en svævebane på skovlegeplads på matr. nr. 307a Sønderho By, Sønderho i Fanø Kommune

Afgørelse

Miljøstyrelsen giver hermed dispensation efter skovloven til etablering af en svævebane på skovlegepladsen på matr. nr. 307a Sønderho By, Sønderho, som ligger i Fanø Kommune. Projektet vedrører ca. 120 m² fredskovspligtigt areal. Projektets placering og omfang fremgår af nedenstående kort.

Ortofoto 2022. Placering af svævebanen på matr. nr. 307a Sønderho By, Sønderho er vist med rød stiplede linje. Fredskovspligten fremgår af grøn fladesignatur.

Vilkår

1. Projektet skal gennemføres som ansøgt den 17. august 2022.
2. Ved gennemførelse af projektet må der ikke ske påvirkning af den omgivende skovbevoksning.
3. Svævebanens bærende konstruktion skal opføres i træ. Hvis trækonstruktionen males, må der kun anvendes mørke jordfarver.
4. Svævebanen skal være tilgængelig for den almindelige skovgæst.

5. Hvis anvendelsen af arealet til svævebane ophører skal anlægget fjernes, og arealet skal reetableres til skov eller natur i overensstemmelse med skovlovens §§ 8-10 senest 6 måneder efter.

Der stilles ikke vilkår om erstatningsskov, fordi det påvirkede areal er under mindstekravet for vilkår om erstatningsskov.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 38, jf. § 11, stk. 1, og § 39 i skovloven (lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019) og § 2 i bekendtgørelse om erstatningsskov og særlige regler vedrørende kystbeskyttelse på fredskovspligtige arealer mv. (nr. 60 af 21. januar 2019).

Denne afgørelse vedrører kun forholdet til skovloven. Du skal derfor være opmærksom på, om der er planlægningsbestemmelser, fredninger, servitutter eller tilladelser/dispensationer efter anden lovgivning, som kan være nødvendig for gennemførelse af det ansøgte. Du skal selv ansøge direkte hos de pågældende myndigheder, også selvom de evt. har modtaget denne afgørelse i kopi.

Dispensationen bortfalder, hvis projektet ikke er påbegyndt senest 3 år efter, at dispensationen er meddelt, jf. skovlovens § 42.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen på 4 uger er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, har det opsættende virkning. Det betyder, at afgørelsen i så fald ikke kan udnyttes, før klagemyndigheden eventuelt stadfæster afgørelsen.

Fortidsminder

Hvis det under arbejdet konstateres, at der er jordfaste fortidsminder, skal arbejdet straks standses, og fundet skal anmeldes til det lokale arkæologiske museum.

Dette fremgår af museumslovens § 27. Der henvises yderligere til § 25 i samme lov, der fastslår, at den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres, før igangsætning af arbejdet kan anmode vedkommende kulturhistoriske museum om at tage stilling til, om arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder.

Redegørelse for sagen

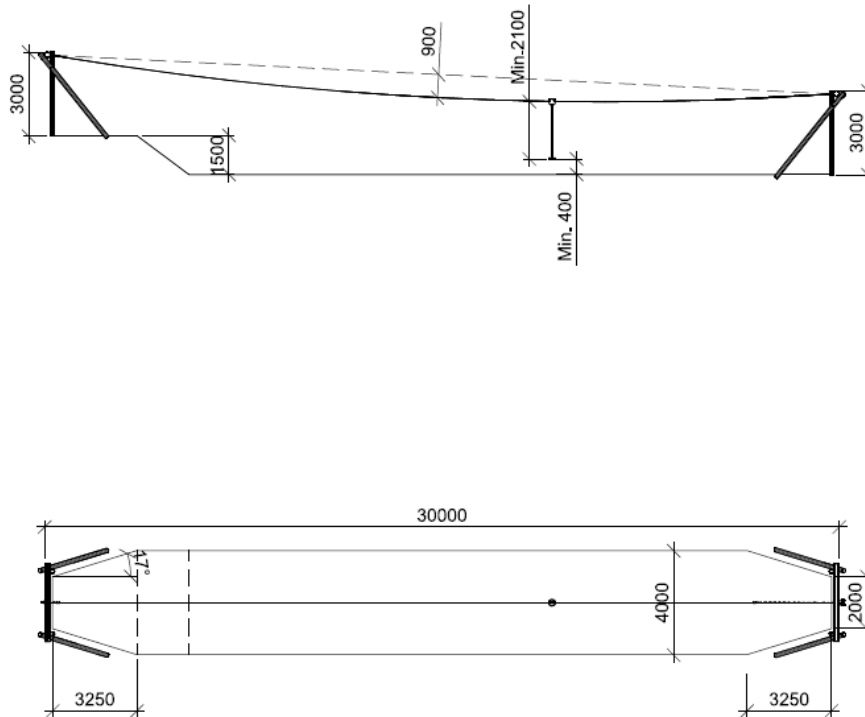
Den 17. maj 2022 modtog Miljøstyrelsen en ansøgning fra dig vedrørende opførelse af en ny svævebane på den eksisterende skovlegeplads på matr. nr. 307a Sønderho By, Sønderho.

Det oplyses i ansøgningen, at skovlegepladsen i over 20 år med base i den centrale del af Fanø har skabt rammer for oplevelser på øen, især oplevelser i naturen, ind i et lege- og eventyrunivers. Med etableringen af en svævebane ønsker vi at give mulighed for en aktivitetspræget leg, der leder oplevelsen hen på sømærkets funktion og raketapparatets værdi og funktion i de kystnære redningsaktioner.

Svævebanen refererer til redskabet raketapparat og selve banens ankre er udformet som kåveren i Sønderho og refererer til kystnær navigation og ”sikker” sejlads.

Svævebanen ønskes placeret således, at der kan skabes de nødvendige sikkerhedsmæssige rammer for aktiviteten. Placeringen er inden for rammerne af den eksisterende legeplads.

Svævebanen udformes som en standard svævebane som illustreret på skitsen nedenfor og efter reglerne i DS/EN 1176.

Principskitse for svævebane vedlagt ansøgningen

I ansøgningen er angivet to mulige placeringer for svævebanen på legepladsen, og det er fra ansøger den 1. november 2022 oplyst, at de mulige placeringer ikke er prioriterede. Miljøstyrelsen meddeler derfor dispensation til den af de to placeringer, som ligger uden for kortlagt habitatnatur i området.

Street View-foto, der viser skovlegepladsens sydlige del. Svævebanen placeres i tilknytning til de øvrige legeredskaber på pladsen.

Matr. nr. 307a Sønderho By, Sønderho, der er ejet af Naturstyrelsen, er på ca. 279 ha og i helhed omfattet af fredskovsplantage. Området er en del af Fanø Klitplantage.

Der findes i dag flere anlæg til rekreative aktiviteter i fredskoven, det drejer sig ud over skovlegepladsen bl.a. om shelterplads, madpakkehuse og parkeringspladser.

Bilag IV-arter

Det fremgår af Danmarks Miljøportal, Naturdata, at der i området er registreret forekomst af spidssnudet frø og stor vandsalamander, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Arterne er registreret ca. 350 meter - 400 meter vest for projektområdet i et område, der er registreret som §3-beskyttet mose.

Spidssnudet frø og stor vandsalamander findes primært i lysåbne naturtyper i tilknytning til søer. Arealet hvor svævebanen placeres, er ikke registreret som § 3-beskyttet natur. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at arealet er et oplagt rasteområde for arterne, da der ikke er søer eller våd i umiddelbar nærhed af projektområdet, og arealet er væsentligt præget af legepladsaktiviteter. Dertil er der tale om et arealmæssigt begrænset anlæg i et stort sammenhængende skov- og naturområde.

Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at etablering af svævebanen ikke vil medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Natura 2000-område

Arealet er beliggende i Natura 2000-område nr. 89, "Vadehavet-Fanø" (Habitat-område nr. 78, Fuglebeskyttelsesområde nr. 53).

I kommende Natura 2000-plan 2022-2027 er arealet beliggende i Natura 2000-område nr. 89, "Vadehavet" (Habitat-område nr. 78, Fuglebeskyttelsesområde nr. 53).

Det reviderede udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområderne H78 og F53 (planperiode 2022-2027) fremgår af skemaer nedenfor.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klitthede* (2140)	Havtornklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Visse-indlandsklit (2310)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Riggær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Snæbel* (1113)
	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 53		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Lysbuget knortegås (T)
	Rørhøg (Y)	Vandrefalk (T)
	Klyde (Y)	Strandskade (T)
	Hvidbrystet præstekrave (Y)	Strandhjejle (T)
	Islandsk ryle (T)	Sandløber (T)
	Almindelig ryle (TY)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (T)	Sandterne (Y)
	Havterne (Y)	Natravn (Y)
	Blåhals (Y)	

Oversigt over udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 53. Oversigten er gengivet fra Natura-2000 Basisanalyse 2022-2027 fra Miljøstyrelsens hjemmeside.

Projektet kan have relevans for grå/grønklit (2130) og skovklit (2180), som er en del af udpegningsgrundlaget for habitatområde H78. Habitatnaturtyperne er kortlagt tilgrænsende skovlegepladsen.

Projektet kan desuden have relevans for blåhals og natravn, som er en del af udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde F53.

Svævebanen etableres på areal beliggende uden for registrerede habitatnaturtyper og i et område med blandet bevoksning af løv- og nåletræer.

Der er ikke registreret arter på udpegningsgrundlaget i eller nær området, hvor skovlegepladsen er beliggende. Svævebanen etableres på selve legepladsen, der i dag bærer præg af publikumsfærdsel og beliggende i tilknytning til en af de større parkeringspladser i området.

En eventuel indvirkning på fuglearterne blåhals og natrav, vurderes dermed at være af underordnet betydning, idet der er tale om uændret anvendelse af det eksisterende areal til legepladsformål, og skovlegepladsen som rekreativ facilitet koncentrerer publikumsfærdslen i området. Etablering af svævebanen medfører ikke væsentlige ændringer af områdets naturmæssige værdier.

Tilgrænsende og ca. 2 km øst for skovlegepladsen findes Fuglebeskyttelsesområde nr. F57, hvor blandt andet havørn er på udpegningsgrundlaget. Miljøstyrelsen har ikke oplysninger om tilstedeværelse af havørn i nærhed af pladsen.

Miljøstyrelsen vurderer derfor ikke, at dispensation fra fredskovsplikten indebærer en forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller at det medfører betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Begrundelse for afgørelsen

Almindeligvis kan elementer på eksisterende skov- eller naturlegepladser udskiftes med tilsvarende, eller pladsen kan i et vist omfang udbygges med mindre og beskeden elementer uden forudgående dispensation fra skovloven. I dette konkrete tilfælde er der dog tale om et større element, der ønskes opsat på legepladsen. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at opsætning af en ny svævebane på legepladsen kræver en dispensation fra skovloven.

Efter skovlovens § 11, stk. 1, må der på fredskovspligtige arealer ikke opføres bygninger, etableres anlæg eller gennemføres terrænændringer, som ikke er nødvendige for skovdriften, eller anbringes affald. Efter § 38 kan der gives dispensation hertil, når særlige grunde taler for det.

Praksis for dispensation er meget restriktiv. I praksis gives kun dispensation, hvis der ikke kan findes en placering uden for fredskov, og hvis hensynet til overordnede samfundsmæssige formål vejer tungere end hensynet til at bevare arealet som fredskov.

Der er dog en mere lempelig praksis, når det gælder mindre anlæg, hvis formål er at tilgodese børn og unges friluftsliv i offentlig ejet skov, som drives netop med henblik på udnyttelse til rekreative formål, hvis det ikke påvirker særlige naturværdier i skoven.

Miljøstyrelsen finder det godtgjort, at svævebanen ikke kan placeres uden for fredskov. Styrelsen har lagt vægt på, at der er tale om en eksisterende legeplads på en ejendom, som i helhed er omfattet af fredskovspligt.

Det er Miljøstyrelsens samlede vurdering, at svævebanen kan rummes inden for skovlovens alsidige formål om bæredygtig skovdrift, da den understøtter friluftslivet i skoven og bidrager til den rekreative brug af området. Styrelsen har lagt vægt på, at der med svævebanen er tale om udbygning af en eksisterende skovlegeplads i en offentligt ejet fredskov, der har et meget stort besøgstal. Dertil berører svævebanen ikke særlige naturværdier i området.

På den baggrund giver Miljøstyrelsen dispensation til det ansøgte på de ovennævnte vilkår.

Klagevejledning mv. jf. § 60 og §§ 62 – 64 i skovloven

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er givet af Miljøstyrelsen.

Følgende er klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen.
- Enhver, som i øvrigt har en individuel væsentlig interesse i sagen.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En klage skal sendes via Klageportalen, som du kan tilgå via forsiden af Nævnenes Hus: <https://naevneneshus.dk/>. Man logger på med NemID eller MitID, hvorefter man anvender selvbetjeningsløsningen. Klagen vil indledende blive behandlet af Miljøstyrelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Miljøstyrelsen på Klageportalen. Ved indgivelse af klage, skal der betales et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevilliget ”fritagelse for brug af Klageportalen”. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen videregiver herefter til anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen.

Du er velkommen til at ringe til Miljøstyrelsen på tlf. nr. 7254 4000, hvis du har spørgsmål til afgørelsen.

Med venlig hilsen

Annemarie Christensen
anxch@mst.dk

Kopi til:

- Naturstyrelsen, CVR.nr. 33157274
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR.nr. 54752415
- Dansk Botanisk Forening, CVR.nr. 20538228
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR.nr. 60804214
- Friluftsrådet Sydvestjylland, CVR.nr. 56230718
- Lepidopterologisk Forening, CVR.nr. 35261141
- Dansk Ornitologisk Forening Esbjerg, esbjerg@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Esbjerg, esbjerg@dn.dk
- Fanø Kommune, CVR.nr. 31210917
- Esbjerg Kommune, CVR.nr. 29189803

Miljøstyrelsen er bemyndiget til at træffe afgørelse i henhold til skovloven på miljø- og fødevareministerens vegne, jævnfør § 27 i bekendtgørelse om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen (nr. 95 af 28. januar 2019).

Fanø Kommune
Skolevej 5-7
6720 Fanø

Blåvandshuk
Ref. SRJ
Den 4. oktober 2022

Ansøgning om landzonetilladelse til anlæg af svævebane på naturlegepladsen i Fanø Plantage på matre nr. 307a Sønderho by, Sønderho.

Naturstyrelsen Blåvandshuk ønsker at etablere en svævebane på naturlegepladsen i Fanø Plantage.

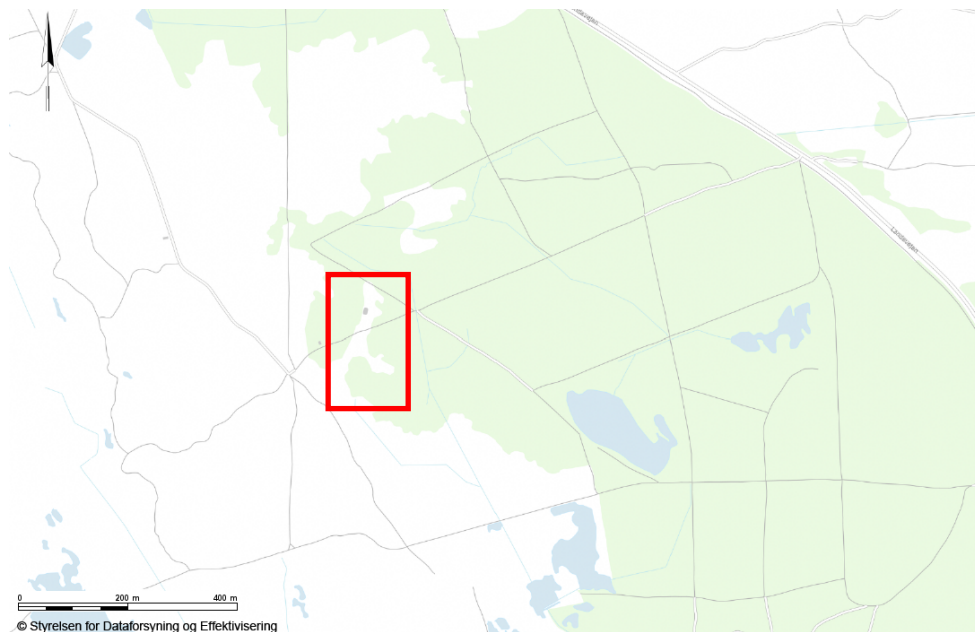

Fig 1. Oversigtskort: Legepladsens placering indtegnet med rødt

Baggrund

Efter etableringen af Nationalpark Vadehavet 2010 rejstes en kopi af kåveren på klitten syd for Sønderho. Det har siden inspireret "Støtteforeningen for Skovlegepladsen på Fanø" til at lave et projekt med det mål at lave legeaktiviteter

omkring sømærker, fyrvæsen og søredning. Projektet har fundet sin endelige udformning placering og finansiering.

Formål

Fanø har en stolt historie som søfartsø, der i tonnage kun blev overgået af København i midten af 1800 tallet. Målet med svævebanen er at sætte andre oplevelser på øen med havets natur, sømærker og redningsvæsen ind i en legeramme. Svævebanen refererer til redskabet raketapperat og selve banens ankre tænkes udformet som kåveren i Sønderho og refererer til kystnær navigation og "sikker" sejlads.

Begrundelse

Naturlegepladsen har i over 20 år med base i den centrale del af Fanø skabt rammer, der sætter oplevelser på øen, især oplevelser i naturen, ind i et lege- og eventyrunivers.

Med etableringen af en svævebane ønsker vi at give mulighed for en aktivitetspræget leg der leder oplevelsen hen på sømærkets funktion og raketapperatets værdi og funktion i de kystnære redningsaktioner.

Beskrivelse af projektet

Fig 2: Oversigt over legepladsen og 2 mulige placeringer af svævebanen

Svæve banen ønskes placeret indenfor en af de to markerede linier på Fig2 hvor der kan skabes de nødvendige sikkerhedsmæssige rammer. Placeringerne ligger indenfor de eksisterende rammer for naturlegepladsen.

Svævebanen udformes som en standard svævebane som illustreret på skitsen fig.3 efter reglerne i DS/EN 1176. Tårnet udformes med Kåveren i Sønderho som model. De to pladser der er anført er de to steder hvor banen sikkerhedsmæssigt kan placeres. Vi vil gerne have friheden til at kunne vælge imellem de to pladser i samarbejde med "Støtteforeningen for skovlegepladsen på Fanø".

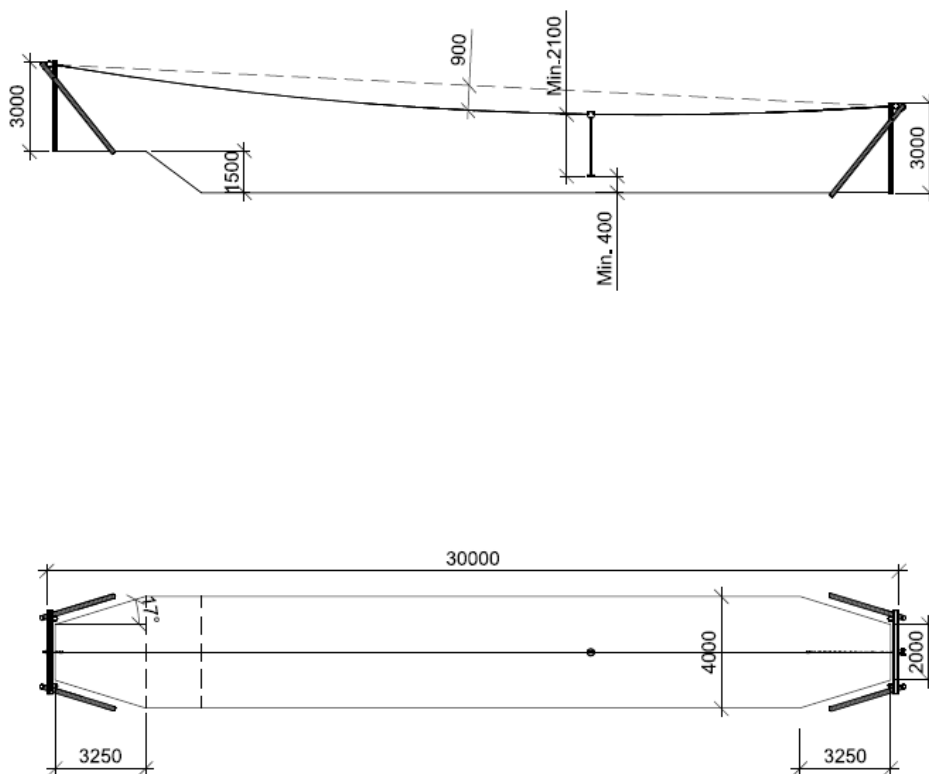

Fig.3 principskitse over svævebane.

Området hvor legepladsen ligger berører naturtypen 2180 Skovklit, lidt i N og lidt i SØ, der er på udpegningsgrundlaget for N89. Miljøstyrelsen vil undersøge den præcise afgrænsning af legepladsen til den omkringliggende naturtype. På baggrund af legepladsens alder. Legepladsen, der har haft den nuværende udstrækning de seneste knap 20 år, har været et værdifuldt oplevelsesrum for børn. Og er derfor også i Naturstyrelsens driftplanlægning betegnet som facilitetszone, med særlig fokus på børns oplevelser ud i naturen.

Hilsen

Søren Rask Jessen

Skovfoged

E-post: srj@nst.dk

Telefon: 72543526